

Přípravná dokumentace stavby

Biologický průzkum

DÚR

“Rekonstrukce ŽST Chrastava“

29.9. 2017

Adventure Lab, s.r.o.

Tento biologický průzkum je součástí přípravné dokumentace stavby „Rekonstrukce ŽST Chrastava“.

Vzhledem k relativně malému rozsahu dotčeného území a též vzhledem k jeho přírodně homogennímu charakteru nebylo území pro účely této zprávy rozčleněno na segmenty, ale je hodnoceno celkově.

V dotčeném území byl proveden terénní průzkum dne 20.7. a 11.8., během něhož byl pořízen zápis a fotodokumentace. Tyto informace byly pro komplexní obraz o dotčeném území doplněny o rešerši z dostupných informačních zdrojů (nálezkové databáze Agentury ochrany přírody a krajiny ČR a odborných publikací), dále viz Použité informační zdroje.

Celkové zhodnocení vlivu stavby a doporučení týkající se ochrany biotopů, flóry a fauny dotčeného území jsou v závěrečném odstavci každé z kapitol, resp. podkapitol.

1. Biotopy

Z hlediska potenciální přirozené vegetace v území plánované Rekonstrukce ŽST Chrastava převažuje:

7 – černýšová dubohabřina (*Melampyro-nemorosi Carpinetum*)

Černýšová dubohabřina (*Melampyro nemorosi-Carpinetum*). Ta je tvořena stinnými dubohabřinami s dominantním dubem zimním (*Quercus petraea*) a habrem (*Carpinus betulus*), s častou příměsí lípy (*Tilia cordata*, na vlhčích stanovištích *T. platyphyllos*), dubu letního (*Quercus robur*) a stanovištně náročných listnáčů (jasan – *Fraxinus excelsior*, klen – *Acer pseudoplanatus*, mléč – *A. platanooides*, třešeň *Cerasum avium*). V prosvětlených porostech se nachází dobře vyvinuté keřové patro tvořené mezofilními druhy opadavých listnatých lesů. V bylinném patře se nachází především (*Hepatica nobilis*, *Galium sylvaticum*, *Campanula persicifolia*, *Lathyrus vernus*, *L. niger*, *Lamium galeobdolon* agg., *Melampyrum nemorosum*, *Mercurialis perennis*, *Asarum europaeum*, *Pyrethrum corymbosum*, *Viola reichenbachiana*) méně často trávy (*Festuca heterophylla*, *Poa nemoralis*). Porosty jsou v současné době plošně velmi omezené vlivem odlesnění, následné zemědělské činnosti i intenzivní zástavby.

Stávající dřevinné a bylinné vegetace v dotčeném prostoru ŽST Chrastava představují biotopy silně ovlivněné nebo vytvořené člověkem, kategorie X1 Urbanizované území, X8 Křoviny s ruderálními a nepůvodními druhy a X14 Vodní toky a nádrže bez ochranné významné vegetace. Jedná se o zastavěné části města Chrastava, včetně ruderální bylinné a dřevinné vegetace, menší lesíky a křoviny na volných plochách mezi zástavbou, dále pak silněji narušované a člověkem ovlivňované křoviny s hojnými ruderálními druhy.

Obr. 1. Travino-bylinná společenstva, s výskytem ještěrky obecné.

Shrnutí a doporučení: biotopy v zasaženém území jsou silně ovlivněny člověkem a nemají vysokou přírodní hodnotu. Jedná se převážně o ruderalní porosty podél tělesa tratě. V místě křížení trati s tokem Lužické Nisy je přítomen porost nepůvodní křídlatky (*Reynoutria* sp.), který doporučujeme mechanicky zlikvidovat.

2. Flóra

Druhové složení rostlin v dotčeném úseku zájmového území vychází ze skladby biotopů, které jsou ruderalizované (tab. 1).

Tab. 1. Rostlinné druhy nalezené během terenního průzkumu v dotčeném území

vědecký název	český název
<i>Calamagrostis epigejos</i>	třtina křovištní
<i>Campanula patula</i>	zvonek rozkladitý
<i>Cirsium palustre</i>	pcháč bahenní
<i>Convolvulus arvensis</i>	svlačec rolní
<i>Echium vulgare</i>	hadinec obecný
<i>Elytrigia repens</i>	pýr plazivý
<i>Equisetum arvense</i>	přeslička rolní
<i>Eupatorium cannabinum</i>	konopáč sadec
<i>Hieracium murorum</i>	jestřábník zední
<i>Hypericum perforatum</i>	třezalka tečkovaná

vědecký název	český název
<i>Lactuca serriola</i>	locika kompasová
<i>Lotus corniculatus</i>	štírovník růžkatý
<i>Melilotus officinalis</i>	komonice lékařská
<i>Myosotis arvensis</i>	pomněnka rolní
<i>Oenothera biennis</i>	pupalka dvouletá
<i>Picea abies</i>	smrk ztepilý
<i>Picea pungens</i>	smrk pichlavý
<i>Poa pratensis</i>	lipnice luční
<i>Potentilla reptans</i>	mochna plazivá
<i>Reynoutria sp.</i>	křídlatka
<i>Silene dioica</i>	silenka dvoudomá
<i>Tanacetum vulgare</i>	vratič obecný
<i>Taraxacum sect. Ruderalia</i>	pampeliška lékařská
<i>Trifolium arvense</i>	jetel rolní
<i>Trifolium repens</i>	jetel plazivý
<i>Tussilago farfara</i>	podběl lékařský
<i>Verbascum densiflorum</i>	divizna velkokvětá
<i>Verbascum thapsus</i>	divizna malokvětá
<i>Veronica persica</i>	rozrazil perský
<i>Vicia cracca</i>	vikev ptačí
<i>Viola arvensis</i>	violka rolní

Shrnutí a doporučení: z botanického hlediska nebyly v dotčeném území nalezeny žádné chráněné druhy rostlin, druhy zapsané v Červeném seznamu květeny ČR nebo druhy chráněné v rámci soustavy NATURA 2000. Nachází se zde pouze běžné druhy rostlin typických pro městskou vegetaci a vegetaci železničních náspů.

3. Fauna

Během terénních průzkumů bylo v dotčeném území a jeho blízkém okolí zjištěny pouze běžné druhy bezobratlých s plošným rozšířením v rámci ČR a s nevyhraněnými stanovištními nároky. Konkrétně byly zjištěny druhy:

vřetenuška obecná (*Zygaena filipendulae*), okáč luční (*Manolia jurtina*), bělásek zelný (*Pieris brassicae*), perleťovec velký (*Argynnis aglaja*), babočka paví oko (*Inachis io*), babočka admirál (*Vanessa atalanta*), soumráčník čárečkový (*Thymelicus lineola*), mravenec sp. (*Myrmica* sp.), tesařík tesaříkovitý (*Judolia sexmaculata*),

ze zvláště chráněných druhů:

čmelák sp. (*Bombus* sp.) – ohrožený dle zákona (obr. 2)

Dle dostupných informačních zdrojů se v území příp. jeho blízkém okolí (možnost dotčení stavbou) nachází tyto ochrannýsky zajímavé druhy:

modrásek bahenní (*Phengaris nausithous*) – červený seznam bezobratlých (NT), Natura2000

vážka žíhaná (*Sympetrum striolatum*) – červený seznam bezobratlých (NT)

Z obratlovců byla během terénního průzkumu zjištěna:

ještěrka obecná (*Lacerta agilis*) – silně ohrožený druh dle zákona (obr. 3).

Přehled ptačích druhů prokazatelně hnízdících v dotčeném území nebo v jeho blízkosti, případně s potravní vazbou na dotčené území uvádí tab. 2.

Tab. 2. Ptačí druhy vyskytující se v území dotčeném nebo jeho blízkosti. **Tučně** jsou zvýrazněny druhy přímo pozorované během terénních průzkumů.

vědecký název	český název	vědecký název	český název
<i>Phasianus colchicus</i>	bažant obecný	<i>Sylvia borin</i>	pěnice slavíková
<i>Sitta europea</i>	brhlík lesní	<i>Fringilla coelebs</i>	pěnkava obecná
<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	budníček lesní	<i>Prunella modularis</i>	pěvuška modrá
<i>Phylloscopus collybita</i>	budníček menší	<i>Falco tinnunculus</i>	poštolka obecná
<i>Phylloscopus trochilus</i>	budníček větší	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	rehek zahradní
<i>Erithacus rubecula</i>	červenka obecná	<i>Apus apus</i>	rorýs obecný
<i>Carduelis spinus</i>	čížek lesní	<i>Alauda arvensis</i>	skřivan polní
<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	dlask tlustozobý	<i>Garrulus glandarius</i>	sojka obecná
<i>Turdus pilaris</i>	drozd kvíčala	<i>Carduelis carduelis</i>	stehlík obecný
<i>Turdus philomelos</i>	drozd zpěvný	<i>Pica pica</i>	straka obecná
<i>Columba livia f. domestica</i>	holub domácí	<i>Dendrocopus major</i>	strakapoud velký
<i>Columba palumbus</i>	holub hřivnáč	<i>Emberiza citrinella</i>	strnad obecný
<i>Streptopelia decaocto</i>	hrdlička zahradní	<i>Troglodytes troglodytes</i>	střízlík obecný
<i>Delichon urbica</i>	jiříčka obecná	<i>Parus major</i>	sýkora koňadra
<i>Anas platyrhynchos</i>	kachna divoká	<i>Poecile montanus</i>	sýkora lužní
<i>Buteo buteo</i>	káně lesní	<i>Cyanistes caeruleus</i>	sýkora modřinka
<i>Motacilla alba</i>	konipas bílý	<i>Periparus ater</i>	sýkora uhelníček
<i>Motacilla cinerea</i>	konipas horský	<i>Certhia familiaris</i>	šoupálek dlouhoprstý
<i>Linaria cannabina</i>	konopka obecná	<i>Sturnus vulgaris</i>	špaček obecný
<i>Turdus merula</i>	kos černý	<i>Lanius collurio</i>	ťuhýk obecný
<i>Accipiter nisus</i>	krahujec obecný	<i>Passer domesticus</i>	vrabec domácí
<i>Cuculus canorus</i>	kukačka obecná	<i>Passer montanus</i>	vrabec polní
<i>Aegithalos caudatus</i>	mlynařík dlouhoocasý	<i>Carduelis chloris</i>	zvonek zelený
<i>Sylvia atricapilla</i>	pěnice černohlavá	<i>Serinus serinus</i>	zvonohlík zahradní
<i>Sylvia communis</i>	pěnice hnědokřídla	<i>Oriolus oriolus</i>	žluva hajní
<i>Sylvia curruca</i>	pěnice pokřovní		

Z dalších skupin obratlovců je pravděpodobný výskyt těchto druhů savců: kuna skalní (*Martes foina*), psík mývalovitý (*Nyctereutes procyonoides*), lasice kolčava (*Mustela nivalis*) a dále běžných druhů hlodavců (potkan, myš, myšice, norník, hraboš,...) a hmyzožravců (rejsek). Ze zákona ohrožených nebo ochrannářsky zajímavých druhů je pravděpodobný výskyt veverky obecné (*Sciurus vulgaris*).

Dotčené území protíná tok řeky Lužická Nisa. V ní byl přímo pozorován jelec tloušť (*Squalius cephalus*) a dále je zde uváděn výskyt vranky obecné (*Cottus gobio*) – ohrožený druh dle zákona.

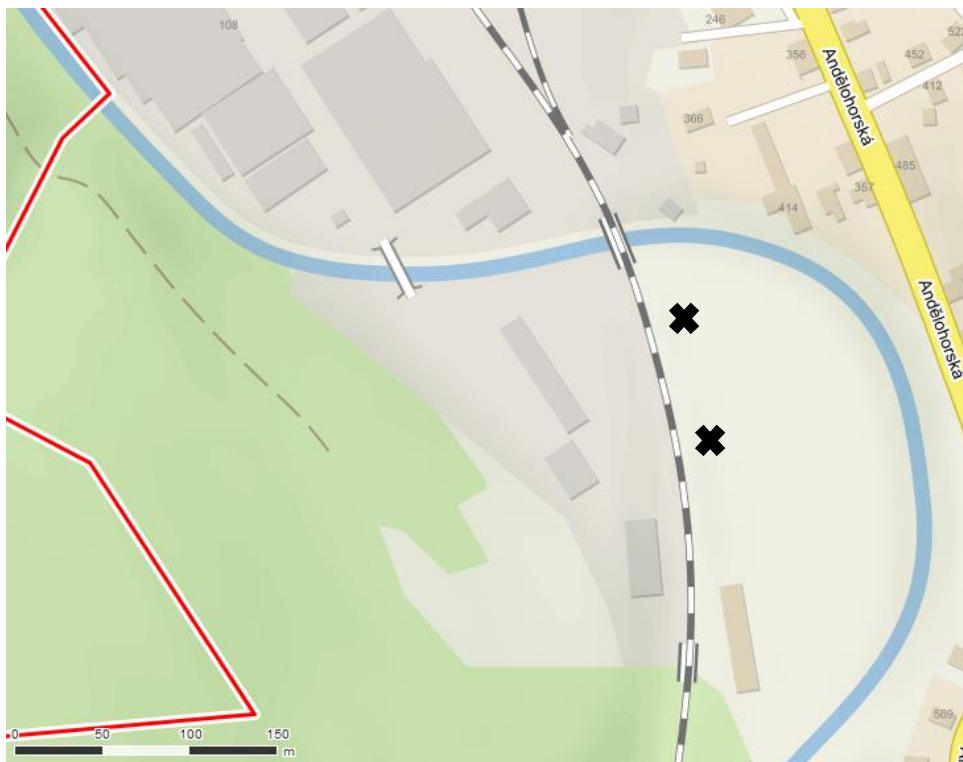
Shrnutí a doporučení: ze zákonem chráněných druhů živočichů se realizace přímo dotkne čmeláků (*Bombus* sp.) a ještěrky obecné (*Lacerta agilis*) a to likvidací jejich habitatu. Ideální dobou pro realizaci tak je doba říjen – březen, kdy oba druhy nejsou aktivní a jejich zimování je pravděpodobné mimo území záměru. V případě realizace mimo toto období doporučuji před zahájením prací individuální odchyt ještěrek a jejich odborný přesun na náhradní vhodnou lokalitu. Vhodným následným opatřením pro ještěrku obecnou je ponechání hromad inertního materiálu (kusy betonu, staré kameny z tělesa náspu) poblíž kolejiště, které pak ještěrky budou využívat jako úkryt a místo ke slunění. Čmelákům vzhledem k malému rozsahu záměru, dostačující kvalitě biotopů v blízkém okolí a jejich mobilitě, realizace výrazněji neublíží a není tak třeba provádět náhradní opatření.

Z dalších doporučení je nutno zmínit co nejmenší množství zásahů v místě křížení trati s tokem Lužické Nisy. Zejména nezpevňovat břehy, koryto a stavební práce omezit na co nejkratší úsek toku. Rozvolněný, přírodě blízký charakter toku zde vyhovuje vážce žíhané (*Sympetrum striolatum*) a vrance obecné (*Cottus gobio*). Na parcelách č.262/7, 262/9, 262/1 je možný výskyt modráska bahenního (*Phengaris nausithous*) a ačkoliv stavební práce se přímo těchto pozemků nedotknou, je nutné upozornit na nutnost minimálních zásahů, např. pojezdem techniky, skládkou stavebního materiálu atd.

Zjištěné druhy ptáků a savců patří k běžným v rámci ČR a rozsah budoucího prací a stavu, díky jejich mobilitě nijak výrazněji nesnižuje kvalitu území pro jejich výskyt. Opět lze doporučit zejména realizaci prací mimo vegetační období a tedy i dobu hnízdění ptáků, tj. v měsících říjen – březen.

Obr. 2. Místo nálezu X ohrožených čmeláků (*Bombus* sp.)

Obr. 3. Místo nálezu X silně ohrožených ještěrek obecných (*Lacerta agilis*)

Použité informační zdroje

- Beneš J. et al. 2002: Motýli České republiky: Rozšíření a ochrana I., II. Společnost pro ochranu motýlů, Praha.
- Deyl M., Hísek K. 2001: Naše květiny. Academia, Praha
- Chytrý M. et al. 2001: Katalog biotopů České republiky. AOPK ČR, Praha.
- Moravec J. 1994: Atlas rozšíření obojživelníků v České republice. Národní muzeum, Praha.
- Mikátová B. et al. 2001. Atlas rozšíření plazů v České republice. AOPK ČR, Praha.
- Neuhäuslová Z. et al. 1998: Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky, Praha
- Vyhláška č. 395/1992 Sb. ministerstva životního prostředí České republiky, kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny
- Birds.cz (online přístup 27.9. a 29.9. 2017)
- Biolib.cz (online přístup 27.9. a 29.9. 2017)
- portal.nature.cz(online přístup 27.9. a 29.9. 2017)

za Adventure Lab, s.r.o. zpracoval

ADVENTURE LAB S.R.O.

IČO

PRŮVOZ.: 25289780

DVOŘÁKOV

NÁM. 842

278 01 KRALUPY N. VLTAVOU

Mgr. Oldřich Kopecký, Ph.D.